

סיפורו של ה'גידעוני' חיים פורת ז"ל (רשמה רינה פורת)

ערב אחר עלה הלחץ הכרומטרי ועם זה גם שופר מצב רוחנו, שהיה כבר לאחר ייאוש. העולים כספינה לא ידעו על כל המתרחש, כי לא הורשו לעלות על הסיפון שהוצף מים.

בבוקרו של ה-21 בדצמבר נתגלה חוף, אך לא ידענו מהו. התחיל ויכוח, אם זאת בירות או אלכסנדרטה. כי ברור היה לנו שהתרחקנו מאוד צפונה, מכיוון שהרוח היתה דרומית-מזרחית. הואיל והחלטנו ברוב דעות לעלות על כל חוף שהוא, התחלנו להדרים. אחרי כמה שעות של התקדמות דרומה, זיהינו את הצוקים המוכרים של ראש הניקרה. משהתקרבנו לחוף, התחיל המקלט להראות סימני חיים קלושים. הצלחתי לקלוט את המברק שהודיע על הקמת תחנת הורדה בחוף נהריה. התקשרנו עם תחנת החוף בנהריה ועם חשיכה התחלנו להתקרב לחוף. זיהינו את סימן היכון המוסכם - אורות נדלקים וכבים מעל למגרל המים. הקשר עם החוף היה תקין. על השאלה מהחוף, באיזה מרחק אנו נמצאים, הודענו: חמישה מיל. לאחר זה באה הפסקת קשר לרבע שעה. כעבור עשר דקות, בשבתי ליד המכשיר, הרגשתי לפתע חריקה בתחתית הספינה, היא נעצרה ונטתה הצידה. היינו "ישוכים" על שרטון בסמוך לחוף. הורענו לחוף שהגענו. אנשינו בתחנה הופתעו, שמרחק של חמישה מילים נגמא כמהירות כה גדולה, ידרו אל החוף ולפניהם האוניה הנוטה הצידה... גלי החוף היו עזים, ושתי הסירות שהורדנו מהאוניה לשם הורדת מעפילים - טבעו מיד.

לא היתה כל אפשרות להוריד את האנשים בדרך זאת. בחוף החל ויכוח, כיצד להוריד. צצה הצעה להודיע לשלטונות, מחשש טביעה חמורה. אך כמאמצי הימאים רוכזו חבלים והאנשים הורדו לחוף על ידי חברי הפלוגה הימית, כשהם נעזרים בחבלים. ההורדה בוצעה בשלמותה, תחת חוטמם של חיילים ושוטרים בריטיים, שהתהוללו בבתי קפה סמוכים, לכבוד חג המולד הנוצרי, ולא הרגישו בנעשה לידם. עם בוקר היו המעפילים בקיבוצי הסביבה, והאוניה נמצאה עזובה על החוף.

במחנה מאג'נטה ישבנו שבועות מספר ועסקנו באימון המעפילים בכל הדרוש, לשם העלתם המהירה על האוניה והורדתם בחוף. בתחילת דצמבר הודיעו לנו, שעלינו להיות מוכנים ליציאה. האנשים עשו רושם טוב - ברובם חברי תנועות הנוער החלוציות מהונגריה ורומניה ופארטיזנים מפולין. לפנות ערב, כאשר הגיעו המכוניות הצבאיות, היו האנשים מוכנים וחיש מהר עלו על המכוניות המחופות באברזין. בליווי משטרה צבאית משלנו, יצאה שיירתנו לגנואה.

כמה קילומטרים מצפון לגנואה, ליד רציף ספינות הדייג, עגנה הספינה "חנה סנש". עלינו עליה, האנשים הסתדרו על מיטותיהם ועם חשיכה הפלגנו דרומה.

למחרת כבר הושג קשר אלחוט עם המרכז באיטליה. "המכשיר" של האוניה לא היה מוכר לי ואופן השימוש בו הוסבר לי רק עם עלייתי על האוניה. 265 העולים היו שרויים בשעות היום בתוך הספינה ורק עם ערב הורשו לעלות על הסיפון, לשאוף אויר. הספינה היתה טובה, בת 250 טונות, הצוות איטלקי, ורב-החובל איש מקצוע ומנוסה באוניות נוסעים. נרקמו יחסים טובים בין הצוות לכינינו, שלושת המלווים הארצישראליים. שני חברי המלווים היו ימאים ותיקים, מראשוני הפלוגה הימית של שפלמ"ח. בהיכנס הספינה לים התיכון, הוקם הקשר עם הארץ, כפי שנקבע.

מחציתה הראשונה של הדרך עברה בסדר. משהגענו למרחק של יום נסיעה מקפריסין, החל הים סוער. הסערה הטילה את האנשים למשכב, ובמזון ובמים, שהיו במידה מספקת, לא נגעו. הסערה היתה כה עזה, שאפילו המכונאי הראשי, אדם שעבר את גיל השישים והיה קצין ראשון עוד במלחמת העולם הראשונה, לא האמין שהספינה תחזיק מעמד. למעשה, הצטמצם מעתה תפקידו של רב החובל בשמירה על כיוון האוניה המיטלטלת בסערה. לא ידענו את מקום הימצאנו. מהארץ הודיעו לנו, שעלינו להגיע לחוף "ניצנים" בדרום. ענינו, שאין לנו כל אפשרות לכוון את הספינה ומטרתנו קודם כל להגיע לחוף כלשהו. הסערה גברה ומצבנו היה נואש. בינתיים התקלקל המקלט של האוניה וכל נסיונותינו לתקנו עלו בתוהו. שידרתי את המברקים פעמים מספר, כלי אפשרות לקבל תשובה מהארץ. למרבה הצרה, קרה מקרה מצער בפיענוח מברק ובטעות הובן בארץ, שהספינה אבדה. נסיונות שנעשו מהארץ לעזור לנו היו ללא הועיל. ומכיוון שהיינו בטוחים שקיצנו הגיע, חדלו להאזין לנו. וכאן מסתבר, שעמדה לנו עקשנותה של אלחוטאית אחת בארץ, שהוסיפה לחפש את קריאותינו על גלי האתר: היא תפסה את שידורינו, שהודיעו ללא הפסק על קיומנו ושלומנו.